

Kráčať ku Kristovi

V tomto článku sa zamyslíme nad úryvkom evanjelia, v ktorom Ježiš kráča po vode. Ak sa ponoríme do tejto scény, ako by sme boli jednou z prítomných postáv, prideme na to, že spolu s Ním prekonáme ťažkosti, neistoty aj obavy.

24.12.2018

Niekoľko tisíc ľudí si vypočulo kázanie Ježiša Krista a nasýtilo sa chlebmi a rybami, ktorých im poskytol takú hojnosť, že ešte veľké množstvo zostalo. [1] Možno právom

predpokladať, že sa apoštolov
zmocnil úžas.

Okrem úžasu boli tiež radosťou bez
seba . Zase raz zakúsili Pánovu
blízkosť. Môže sa zdať, že tento nový
zážitok by nemal mať pre tých, ktorí
si už zvykli na život s Kristom, žiadny
väčší význam. Ako rýchlo však
zabúdame na okamihy, v ktorých
sme zakúsili, že Boh je vedľa nás;
preto nás opäť prekvapí a poteší, keď
Jeho prítomnosť znovu pocítíme.

Koľkokrát zreteľne pociťujeme, že
Boh je s nami, že nás v dôležitej
chvíli neopustil a naplňa nás veľká
radosť a pocit bezpečia, ktorý
nepochádza len z toho, že sa podarilo
niečo, na čom nám záležalo, ale aj - a
to predovšetkým - z vedomia, že
žijeme s Pánom.

Koľkokrát však tiež na neho
zabúdame a sme mučení obavou, že
iná dôležitá vec už možno tak dobre
nedopadne; akoby Boh na nás mohol

zabudnúť, alebo akoby kríž bol znamením toho, že sa od nás odvrátil.

Naozaj sa život, sám o sebe úbohý a neistý, niekedy stáva ťažkým. - Ale to prispeje k tomu, aby si sa stal viac nadprirodzeným, aby si videl vo všetkom Božiu ruku: a tak budeš ľudskejší a chápacejší k tým, ktorí ťa obklopujú.

Ťažkosti

Potom, čo rozpustil zástupy, požiadal Ježiš apoštolov, aby sa preplavili na druhý breh jazera, zatiaľ čo On venoval nejaký čas modlitbe. [2] Im, odborníkom, nepôsobila plavba žiadnu zvláštnu záťaž. A aj keby to tak bolo, aká prekážka by sa im mohla zdať neprekonateľná po tom, čo práve zažili?

Lod' sa pozvoľne vzdalovala od zeme, až sa jej plavba v jednej chvíli spomalila. Keď prišla noc, **bola loď**

**už ďaleko od brehu a vlny ju
zmietali, pretože vanul vietor proti
nim:** [3] späť sa vrátiť nemohli,
nezdalo sa však ani, že by
postupovali vpred; mali dojem, že sa
vlny a vietor - ťažkosti - chopili
velenia a im nezostávalo iné, než sa
snažiť udržať nad vodou.

Vydesili sa. Ako vzdialený sa teraz
zdal byť zázrak, ktorý videli pred pár
hodinami! Keby aspoň bol s nimi Pán
... zostal však na pevnine. Zostal tam,
to áno, ale nenechal ich samých,
nezabudol na nich: aj keď to
nevedeli, sledoval z vrchu ich
ťažkosti, zápolenia a vyčerpanie. [4]

V počiatkoch vnútorného života
môže človek pomerne jasne a ľahko
pozorovať vlastný pokrok: v očiach
toho, kto začína byť unášaný ďalej do
mora, sa breh rýchlo vzdáľuje. Čas
plynie a aj keď človek pokračuje v
úsilí a postupuje vpred, už si toho nie
je tak jasne vedomý. Cíti vlny a

vietor, breh akoby ustrnul na jednom bode. Nastal okamih viery. Nastal okamih, kedy je potrebné posilniť vedomie, že nás Pán neopustil.

Nastal okamih, kedy je potrebné si pripomenúť, že ťažkosti - vietor a vlny - tvoria nevyhnutnú súčasť života, tej existencie, ktorú máme posvätiť a ktorej sa máme odvážne postaviť čelom, pretože vieme, že nad nami bdie Ježiš Kristus.

Skúsenosť s Božou blízkosťou a s mocou jeho milosti nás nezbaví povinnosti ťažkostiam čeliť.

Nemôžeme chcieť, aby citové prežívanie tejto skúsenosti bolo trvalé; nemôžeme chcieť, aby nás ťažkosti neťažili len z toho jednoduchého dôvodu, že sme blízko Boha. Ani sa nemôžeme mylne domnievať, že sú znamením toho, že sa od nás Pán dištancoval, aj keby to bolo len trochu a na krátku dobu.

Ťažkosti sú pre nás vlastne príležitosťou k tomu, aby sme pokojným prijatím problémov, ktoré sme nedokázali alebo nevedeli ako zvládnuť, ukázali, nakoľko Boha milujeme.

Nepokoje

Peter s ostatnými už nejakú dobu zápolil s vetrom a s vodou a so svojou vlastnou vnútornou úzkosťou, keď im Pán prišiel na pomoc. [5] Bol by to mohol urobiť mnohými spôsobmi: bol by mohol ihneď urobiť ťažkostiam koniec alebo sa na lodi objaviť, bez toho, aby ho videli prichádzať; chcel ich však naučiť niečomu inému. Priblížil sa k nim tak, že kráča po mori.

Bola noc a nebolo ľahké ho spoznať. Vec bola už sama o sebe šokujúca, oni však boli navyše vydesení a strach oberá človeka o rozvahu a jasnosť úsudku o udalostiach, ktoré sa ho nejakým spôsobom dotýkajú. V

danej situácii je teda ich reakcia pochopiteľná: začali kričať.

Pán ich upokojil: **Vzchopte sa! To som ja, nebojte sa!** [6] Neutíšil v tú chvíľu vietor ani vlny, ale dal im svetlo, aby neprepadli strachu: viem, že prechádzate ťažkosťami, ale nebojte sa, bojujte ďalej, majte dôveru v to, že Ja som na vás nezabudol a že som vám stále nablízku.

Peter zareagoval impulzívne: **Pane, keď si to ty, rozkáž, aby som prišiel k tebe po vode.** [7] Z apoštolov je to takmer vždy Peter, kto sa vrhá vpred, či už je to dobre alebo zle: je to on, koho Pán najprísnejšie karhá, [8] a je to tiež on, kto ho vyzná s takou odvahou, že nakoniec v ťažkej chvíľu strhne ostatných so sebou. [9] Ale jeho terajšia iniciatíva je prekvapujúca dokonca aj u vznetlivej povahy: Šimon sa ocitol v problémovej situácii, pretože musel

vystúpiť z lode a postaviť sa na rozbúrený, nekontrolovateľný povrch, ktorý nemohol ovládať ani predvídať, čo sa na ňom stane.

Na pokyn svojho Majstra prehodil cez bok lode najprv jednu, potom druhú nohu a vykročil smerom k Pánovi: chcel sa priblížiť ku Kristovi a bol ochotný urobiť čokoľvek, aby to dokázal.

Kiež by tie najštedrejšie predsavzatia, ktoré robíme pred Pánom vo chvíľach nepokoja, nezostali len pri slovách. Kiež by naša dôvera v Boha bola silnejšia ako nerozhodnosť a strach uviesť ich v skutok. Kiež by sme dokázali prehodiť nohy cez bok lode, aj keby to znamenalo postaviť sa na povrch zdanlivo úplne nevhodný pre to, aby nás udržal a šli ku Kristovi. Aby človek došiel k Bohu, musí riskovať, musí stratiť strach z toho, čo ho

znepokojuje, musí byť ochotný dať do stávky vlastný život.

Keď Peter kráčaľ po vode, cítil vlny a vietor viac ako ostatní; jeho život závisel na viere viac než život ostatných práve preto, že opustil loď a kráčaľ k Ježišovi Kristovi. Nie je snáď toto riskantná situácia kresťana? Nesnažíme sa azda aj my kráčať k Pánovi v situáciách, - vonkajších, ale aj vnútorných - ktoré sa veľakrát vymykajú našej kontrole?

Sme vlnám vystavení viac ako tí, ktorí pre strach zo stretu s nesmiernosťou nadprirodzena radšej volia úbohú a zdanlivú istotu, ktorú im ponúka malý priestor lodky. Je teda niečo divného na tom, keď občas cítime, ako sa pod nami hýbe zem, keď máme obavy? Práve v takýchto chvíľach si máme znovu uvedomiť, že žijeme z viery; nie z viery, ktorá tíši vlny, ktorá zaháňa úzkosť z chôdze po vlnách; ale z viery, ktorá nám v

tejto úzkosti poskytne svetlo, ktorá dá vlnám zmysel.

S vierou prešli (Izraeliti) Červeným morom, ako by to bola suchá zem; keď sa o to pokúsili Egypťania, pohltili ich vlny. [10] Bez viery nás životné ťažkosti pohltia, zdeprimujú, zdeptajú. S vierou sa im nevyhneme, ale máme proti nim viac prostriedkov. Vieme, že Boh ich môže obrátiť v náš prospech: pre vyvolený národ bolo ťažké a hrozné kráčať po morskom dne, navyše s rizikom, že ich nepriatelia dostihnú; ale napriek tejto ťažkosti a úzkosti sa im dostalo záchrany. Nakoniec zisťujeme, že obavy z cesty k Bohu predstavujú pevnejší základ pre život, než zdanlivé bezpečie, ktoré ponúka loďka.

Neistoty

Peter už urobil niekoľko krokov, **spozoroval však silný vietor a dostal strach.** Začal sa topiť a prosil

Pána o pomoc. Ježiš hneď vystrel ruku, zachytil ho a povedal mu: Maloverný, prečo si pochyboval?
[11]

Maloverný. Kto číta evanjelium, toho tieto slová zaskočia. Dokonca sa môže cítiť trochu v rozpakoch a pýtať sa: pokiaľ Pán karhá z nedostatku viery niekoho, kto premohol strach, vystúpil z lode a vydal sa k Nemu, čo by asi tak povedal o mne? Mám nejakú nádej, že vo mne Kristus raz uvidí muža alebo ženu viery? A ak bude uvažovať ďalej, vzniknú pred ním aj iné otázky: či naozaj Ježiš čakal, že Peter pôjde po mori s takým pokojom, akoby kráčal po pevnej zemi v pokojný a slnečný deň? Znamenajú snád Pánove slová, že máme byť k problémom nevšímaví a ľahostajní? Nie, pretože sám Ježiš Kristus cítil v Getsemanskej záhrade smrteľnú úzkosť z niečoho, čo objektívne budilo hrôzu.

Cieľom úsilia žiť z viery nie je cítiť sa v ťažkostiach bezpečne a isto. Nie je ním snaha o to, aby sa nás nič nedotýkalo, aby nám nezáležalo na tom, čo je dôležité, aby nás nebolelo to, čo je bolestivé, alebo aby nám nerobilo starosti to, čo je znepokojujúce. Je ním skôr snaha nezabudnúť, že Boh nás nikdy neopustí a odhodlanie využiť ťažké situácie na to, aby sme Mu boli ešte bližšie. **Naozaj sa život, sám o sebe úbohý a neistý, niekedy stáva ťažkým. - Ale to prispeje k tomu, aby si sa stal viac nadprirodzeným, aby si videl vo všetkom Božiu ruku, a tak budeš ľudskejší a chápavejší k tým, ktorí ťa obklopujú. [12]**

Je logické, že Peter mal obavy a je logické, že ich pociťoval už pri svojich prvých krokoch, pretože to, čo robil, presahovalo ľudské schopnosti, či už pri tom bol vietor a vlny alebo nie: nie je jednoduchšie kráčať po mori bez vetra a vln než s

nimi. V čom teda spočívala Petrova chyba? Je dosť možné, že ani nie tak v neistote, ktorú pociťoval, ako v tom, že pochyboval

o Kristovi. Až do onej chvíle mal pohľad upretý na Neho. Cítil sa samozrejme neistý, ale príliš si to nevšímal, pretože to hlavné, to, čo vyžadovalo jeho pozornosť, bola jeho cesta k Majstrovi. Náhle si však uvedomil svoju neistotu a nespoľahol sa na Ježiša. Prirodzená, odôvodniteľná neistota prerástla v strach.

Strach

Strach zvíeta a problémy, ktoré spočiatku existovali len v predstavivosti, premieňa na skutočnosť. Niektoré veci sa nám stanú práve preto, že máme strach z toho, že sa nám stanú: strach z pokušenia, strach, že budeme nervózni, strach, že sa strápnime, strach, že nedokážeme niečo s

dostatočnou rozhodnosťou vysvetliť, strach, že nebudeme vedieť načrtnúť nejaký problém ...

Ako s tým bojovať? Snažme sa neistotu prijať, pretože jedine tak sa vyhneme tomu, že sa na ňu budeme príliš zameriavať. Nemalo by nám príliš záležať na tom, ako sa cítime pri tom, čo robíme. Budeme tak môcť kráčať ku Kristovi vo vlnách aj vo vetre, bez toho aby sme sa trápili kvôli tomu, že je to náročné.

Svätý Ján v jednom zo svojich listov píše, že **strach nemá v láske miesto, pretože dokonalá láska strach vyháňa, (...) a kto má strach, nie je v láske privedený k dokonalosti.**

[13] Svätý Josemaría to rád zhrnul nasledovne: **kto sa bojí, nevie milovať.** [14] Láska a strach sú dvojakého rozdielneho charakteru a vzájomne sa vylučujú. Môžu sa nachádzať spolu iba vtedy, keď je láska nedokonalá.

Strach je pocit úzkosti z toho, že stratíme niečo, čo máme alebo v budúcnosti chceme mať. Neistota k životu človeka patrí, a to z toho jednoduchého dôvodu, že nemáme úplnú kontrolu ani sami nad sebou. Neistotu preto nemôžeme zo svojho života úplne vytesniť. Nádej by potom neexistovala ako cnosť, pretože tam, kde je absolútna istota, nemôže byť nádej. [15]

Prikázanie a charakter lásky nás má zbaviť strachu, ale nie nevyhnutne neistoty. Žiť podľa lásky znamená, že neistota neprerastie v strach, znamená pojať ju v širšom pohľade, v dôvere v Boha, nesnažiť sa ju utopisticky úplne odstrániť. Nemôžeme chcieť mať úplnú istotu. Neistota, ktorú môžeme pociťovať, keď nemáme dosť síl, je príležitosťou k tomu, aby sme sa viac odovzdali Bohu.

Viera sa potom nebude javiť ako záťaž, ale ako svetlo, ako niečo, čo nám ukazuje cestu, čo nás učí využívať vlastnú úbohosť k tomu, aby sme otvorili dušu Bohu. Kresťan od Boha nečaká, že z neho urobí sebaistého človeka; očakáva, že jeho dôvera v Neho mu pomôže vidieť viac ako len svoju neistotu. Ak sa náš pohľad nezastaví na našom vlastnom obmedzení, ale prekročí ho, bez toho aby ho odmietal, potom skutočne môžeme strach premôcť a žiť v láske.

Muž, žena viery zažívajú nepokoj, pochybnosti, sú nervózni, hanbia sa, boja sa, že sa strápnia, necítia sa schopní ... Tieto pocity však prijímajú, bez toho, aby im prikladali väčšiu dôležitosť, než v skutočnosti majú, nedovolia, aby ich príliš pohlcovali a paralyzovali. Nebúria sa proti nim, nevidia v nich dôkaz svojej malovernosti, ani nedopustia, aby ich odradilo to, že ich pociťujú. A pokračujú ďalej, aj keď objavia body

v náuke, ktoré ešte musia lepšie pochopiť, aj keď sa cítia porazení alebo majú pocit, že na niečo nestačia... aj keď sa im trasie hlas. Naučili sa neprikladať týmto obavám zvláštnu pozornosť. Naučili sa kráčať ku Kristovi vo vlnách. A keby im sila vetra alebo mora bránila v tom, aby ho videli, budú vedieť, že sú deťmi. **Videl si, ako matky sledujú s rozpaženými rukami svoje detičky, ako sa s chvením pokúšajú o svoje prvé krôčiky bez pomoci niekoho iného? - Nie si sám: Mária je vedľa teba. [16]**

S Ňou sa duša naučí dôverovať Bohu.

J. Diéguez

[1] Porov. Mt 14, 20-21.

[2] Porov. Mt 14,22-23.

[3] Mt 14,24.

[4] Porov. Mt 6,48.

[5] Porov. Mt 14,25.

[6] Mt 14,27.

[7] Mt 14,28.

[8] Porov. Mt 16,23; Mk 8,33.

[9] Porov. Mt 16,15-16; Jan 6, 67-68.

[10] Žid 11,29.

[11] Mt 14, 29-31.

[12] Svätý Josemaría, Brázda, č. 762.

[13] 1 Jn 4, 18.

[14] Svätý Josemaría, Vyhňa, č. 260.

[15] Porov. Rim 8,24.

[16] Svätý Josemaría, Cesta, č. 900.

dev.opusdei.org/sk-sk/article/kracat-ku-
kristovi/ (06.08.2025)